

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1XOboE/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	4307200184
Dátum vydania rozhodnutia:	11.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4307200184.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému I. T., narodenému XX. Y. XXXX, naposledy bytom B. I. XXXX/X, I., ktorý zomrel dňa XX. Y. XXXX v I., o vymożenie 844,45 eura s príslušenstvom, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 15CoE/72/2014-43 z 24. marca 2014, takto

rozhodol:

Odvolacie a dovolacie konanie z a s t a v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 14Er/7/2007-26 z 19. mája 2011 povolil odklad exekúcie vedenej na tomto súde pod sp. zn. 14Er/7/2007 do právoplatnosti rozhodnutia súdu o podnete súdneho exekútora na zastavenie exekúcie zo dňa 8. marca 2010. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 15CoE/72/2014-43 z 24. marca 2014 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“).

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená odvolanie aj dovolanie. Dovolanie odôvodnila (zrejme omylom) tak, ako keby išlo o potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie o zastavení exekúcie podľa § 44 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v spojení s § 45 ods. 1, ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní tým, že: 1. súdy oboch inštancií rozhodli nad rámec zverenej právomoci [§ 237 písm. a) OSP], 2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania [§ 237 písm. b) OSP], 3. súdy konali vo veci, v ktorej sa už prv právoplatne rozhodlo [§ 237 písm. d) OSP], lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 4. súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný [§ 237 písm. e) OSP], 5. súdy

svojím postupom oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP] tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 6. konanie súdov je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP], pretože sudy nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a 7. napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP]. Oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

3. Odvolanie oprávnenej smeruje rovnako proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 15CoE/72/2014-43 z 24. marca 2014, pričom napáda (neexistujúci) výrok o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Podanie odvolania oprávnená odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 205 ods. 2 písm. a) OSP], napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) OSP] a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Výzvou zo dňa 13. mája 2024 súd prvej inštancie vyzval oprávnenú na vyjadrenie, či trvá na podanom odvolaní a dovolaní a zároveň jej oznámil, že povinný dňa XX. Y. XXXX zomrel. Povinná na výzvu súdu prvej inštancie oznámila, že vzhľadom na zastavenie dedičského konania povinného ďalej netrvá na exekúcii, a teda ani na podanom odvolaní a dovolaní.

5. Zo spisu vyplýva, že odvolanie oprávnenej bolo podané 21. mája 2014 a dovolanie 22. mája 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

6. S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti (ktoréhokoľvek) súdu na prejedanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnená svoje odvolanie podala ešte 21. mája 2014 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo,

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávnenej skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejednanie podaného odvolania oprávnenej a zároveň neexistuje zákonný dôvod na postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

9. Uvedený záver vyplýva z prvej vety § 201 OSP, v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle § 9 ods. 1 OSP zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a) v sporoch o vzájomné vypořádanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b) v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c) v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 OSP). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov (§ 10 ods. 1 OSP), zatiaľ čo Najvyšší súd SR rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 OSP).

10. V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 je teda Najvyšší súd SR funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené v § 9 ods. 2 OSP.

11. Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR na prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd SR konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil (§ 161 ods. 2 CSP).

12. Podľa § 446 CSP, ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

13. Najvyšší súd SR ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania podľa § 470 ods. 4 CSP, posúdil podanie oprávnenej, ktorým oznámila, že na dovolaní netrvá, podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) ako späťvzatie dovolania, v dôsledku čoho dovolacie konanie zastavil, aplikujúc tak citované ustanovenie § 446 v spojení s § 470 ods. 1 CSP.

14. Vzhľadom na späťvzatie dovolania oprávnenou už Najvyšší súd SR nerozhodoval o jej návrhu na prerušenie dovolacieho konania.

15. Z pripojeného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 10D/20/2018, Dnot 41/2018 Najvyšší súd SR zistil, že povinný zomrel dňa XX. Y. XXXX (t. j. po začatí odvolacieho a dovolacieho konania), pričom uznesením zo dňa 18. apríla 2018 bolo konanie o dedičstve zastavené podľa § 187 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, t. j. preto, že poručník nezanechal žiadny majetok. Vzhľadom na výsledok konania o dedičstve po povinnom, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie podľa § 63 ods. 2 CSP o pokračovaní v konaní s jeho dedičmi (keďže žiadni nie sú) a ani rozhodovanie o nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania (keďže na strane povinného nevystupuje žiadny subjekt).

16. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.